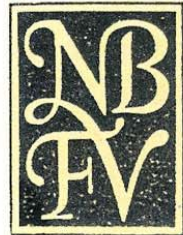
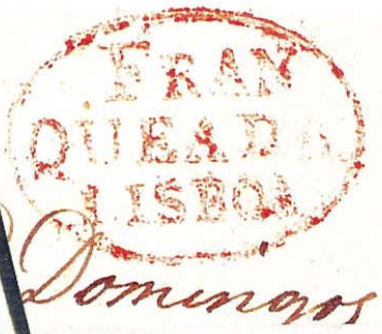
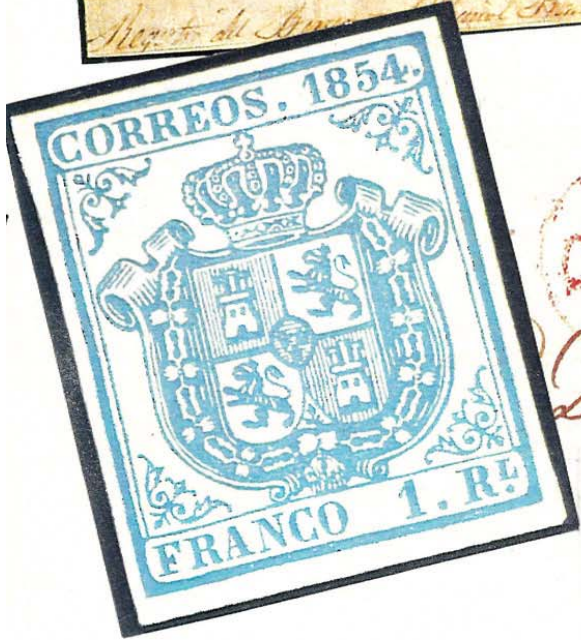

IBERIA

Kontaktgroep
Spanje - Portugal

Van het secretariaat

Op zaterdag 6 september 1997 zal een bijeenkomst plaatsvinden in het Bondsbureau, Zeelantlaan 11 te Utrecht. Telefoon zaal: 030 - 2800.128. De zaal is vanaf 10.00 uur beschikbaar. Aanvang van deze jubileum-bijeenkomst: 11.00 uur. Koffie en belegde broodjes zijn aldaar verkrijgbaar.

De zaal in Utrecht is te bereiken:

- Per auto: vanaf richting Arnhem op snelweg na Bunnik afslag "Utrecht-Nieuwegein-Hilversum-Breda". Afrit "Utrecht/Jaarbeurs". Beneden meteen rechts (Europalaan) en meteen weer linksaf "Hollantlaan". Daarna tweede straat - na pleintje - rechtsaf(Zeelantlaan);

Vanaf richting Den Haag bij verkeersplein "Oudenrijn" richting Arnhem/Utrecht aanhouden. Kort daarna richting/afslag Houten/Utrecht en na de brug, over het Amsterdam-Rijnkanaal, de afslag "Utrecht/Jaarbeurs"(afrit 17). Onderaan afrit linksaf de Europalaan op. Onder viaduct door links "Hollantlaan". Daarna tweede straat - na pleintje - rechtsaf(Zeelantlaan);

- Per openbaar vervoer: Met de trein vanaf Utrecht CS, de sneltram Nieuwegein, halte "Kanaleneiland-Zuid" of vanaf CS met bus 7 tot eindpunt.

Ook tijdens deze bijeenkomst vindt de gebruikelijke veiling plaats (zie bijgevoegde kavellijst). Schriftelijk bieden: de leden die niet in de gelegenheid zijn de bijeenkomst bij te wonen - en ze missen uiteraard het één en ander - hebben de mogelijkheid om schriftelijk te bieden. De biedbriefjes dienen uiterlijk een dag voor de veiling(bijeenkomst) aanwezig te zijn bij de veilingadministratie.

Volgende bijeenkomsten

De volgende bijeenkomst wordt gehouden op :
zaterdag 25 oktober 1997 in Veldhoven (tevens een jubileum-tentoonstelling).

Iberia evenementen agenda

In deze rubriek vestigen wij graag uw aandacht op belangrijke gebeurtenissen, grote nationale- en internationale tentoonstellingen en evenementen die georganiseerd worden m.b.t. de SPAANSE en PORTUGEGSE FILATELIE zowel in binnen- als buitenland. Wellicht is deze informatie voor u van belang bij het plannen van uw volgende (vakantie-) reis. Indien u bijdragen heeft voor de agenda, dan kunt u deze insturen naar Hans Vinkenburg. Vooral informatie over 'Portugese' nationale tentoonstellingen ontbreekt nog; wie kan dat verzorgen?

1997

4 tot 12 oktober 1997

Exposicion Filatelica Nacional EXFILNA '97, te houden in het Centro Cultural Antiguo Instituto te Gijon, Spanje. Tentoonstelling (1.000 kaders), stands (Calle Ramiro). Thema: postale geschiedenis in Asturias.

24 tot 26 oktober 1997

Jubileum postzegeltentoonstelling KEMPEN-PHILA '97 (categorie 3) ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de postzegelclub Groot Veldhoven, te houden in het Sondervick College, Sterrenlaan 165 te Veldhoven (bij Eindhoven). KSP/Iberia zal op deze tentoonstelling ter promotie 25 van de 225 kaders vullen met materiaal van Spanje en Portugal ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van onze vereniging. Openingstijden: 24/10 van 21.00-22.30, 25/10 van 10.00-18.00 en 26/10 van 10.00-16.00 uur.

4 tot 8 december 1997

Feria y Exposicion Filatelica: FILATELIA '97, te houden in het Palacio de Exposiciones y Congresos te Madrid, Spanje (tegenover het stadion Santiago Bernabeu). Het thema zal de 'Centenario del '98' zijn, het herdenken van het verlies in 1898, dus bijna 100 jaar geleden, van de overzeese koloniën Cuba, Puerto Rico, Marianas en Filipijnen; de tentoonstelling is op deze gebieden gericht (zie het artikel elders in dit blad).

1998

4 tot 13 september 1998

Exposicion Mundial de Filatelia: PORTUGAL '99 en EXPO '99, te houden in het 'Centro Cultural de Belem' te Lissabon, Portugal.

Wereldpostzegeltentoonstelling en bijeenkomst in het kader van het feit dat Vasco da Gama 500 jaar geleden de zeeverbinding tussen Europa en India ontdekte waardoor de wereldhandel een enorme impuls kreeg (attentie: gewijzigde tentoonstellingsdatum!).

19 tot 27 september 1998

Exposicion Nacional de Filatelia: EXFILNA '98, te houden in Barcelona, Spanje, waarschijnlijk in het 'Estacion de Francia' of in het 'Estacion del Norte' (nader vast te stellen). Bijeenkomst en tentoonstelling ter herdenking van het feit dat de eerste spoorlijn in Spanje tussen Barcelona en Mataro in 1848 in gebruik werd genomen.

5 tot 13 december 1998

Exposicion Filatelica: ESPAMER '98, te houden in het Capitool te Havana, Cuba. Algemene tentoonstelling "Iberoamericano".

Kort verslag van de jubileumbijeenkomst van 12 april 1997

Om ca. 11.00 uur heet de voorzitter de 23 aanwezigen hartelijke welkom op de feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van ons 10-jarig bestaan.

Hij is verheugd dat het initiatief van 10 jaar geleden heeft geleid tot de gezellige en levendige vereniging zoals Iberia nu is.

Op 25 oktober 1997 gaan we in Veldhoven dit nog eens tonen met ca. 20 tot 25 kaders op de (propaganda) tentoonstelling KEMPEN PHILA '97.. Leden die hier iets willen laten zien van hun hobby, kunnen dit nog even doorgeven aan Frits van Beekum.

Tijdens de rondvraag ontspint zich een discussie over de vraag: "Hoe om te gaan met valse zegels die in de veiling worden aangeboden". Het bestuur zal hierop terugkomen. Verder worden er complimenten geuit over de inhoud en omslag van het verenigingsblad.

De heer de Leeuw (tel.: 0299-425288) biedt zich aan voor vertalingen uit het Portugees. Dus als iemand moeilijkheden heeft met deze taal!
De receptie in de middag is een gezellig samenzijn onder genot van een hapje en een drankje. De laatsten gaan tegen 4.30 uur naar huis.

Henk Veen

VRAAG EN AANBOD

VRAAGBAAK

In de rubriek 'vraagbaak' kunt u vragen of problemen aan de leden voorleggen waarop u zelf geen antwoord weet, b.v. vragen m.b.t. zegels, stempels, literatuur etc. etc. Het staat vanzelfsprekend niet vast dat uw vraag of probleem zal worden opgelost, maar niet geschoten is altijd mis! Deze rubriek vraagt uw actieve participatie: zonder uw inzendingen en reacties op de vragen zal deze rubriek niet tot bloei kunnen komen! Uw reactie wordt dus zeer op prijs gesteld.

SPAANS-AMERIKAANSE WAR LABELS

In mijn verzameling bevinden zich een tweetal stukken die gerangschikt kunnen worden in het hoofdstuk 'vignetten' of 'cinderella's' (of zoals men ze in Engeland noemt: 'labels') en die betrekking hebben op de

Spaans-Amerikaanse oorlog van 1898/99 die vooral in Cuba en Puerto Rico werd uitgevochten. Zoals bij iedere oorlog zocht de Spaanse overheid ook toen naar bronnen om de oorlog te financieren, waarbij het motto bleek te zijn: 'alle bee jes helpen'.

Zoals hieronder zal blijken zijn er verschillende war-labels uitgegeven die door de mensen op geheel vrijwillige basis konden worden gekocht en bij de porto bijgeplakt. Slechts heel af en toe kom je deze vignetten tegen op veilingen in Spanje of bij specialisten zoals Shelley in Engeland. De 2 stukken waar het hier om gaat laten zich als volgt omschrijven:

afbeelding 1

Een briefstukje, afgestempeld in Jerez op 14 maart 18.. (onleesbaar, maar dit zal wel 1898 zijn), waarop naast een blauwe frankerzegel met Alfonso XIII een label te zien is in de kleur rood met een voorstelling van twee wapenschilden en een kroon, een leeuw, twee wereldbollen en een zee met een schip en de opschriften: 'VIVA ESPANA' en 'ANO 1898'. In de rand staat geschreven: CORREOS / CINCO CENTIMOS / SUSCRIPCION VOLUNTARIA / JEREZ DE LA FRONTERA.

afbeelding 2

Een ongebruikte serie van 5 blauwe zegels (waarvan men veronderstelt dat ze in Cuba zijn gebruikt maar dat staat voor mij nog niet vast) met de volgende voorstellingen:

- a) 2 zuilen met het opschrift 'Plus Ultra' en een liggende leeuw, (blijkbaar een allegorische voorstelling voor Spanje),
- b) een soldaat met zijn geweer en op de achtergrond de zee met een oorlogsschip,

- c) een landkaart met de Filipijnse eilanden,
- d) een landkaart met Puerto Rico en het inschrift 'Antillas',
- e) een landkaart met Cuba en hetzelfde inschrift.

Alle 5 de zegels vermelden de woorden 'ILLUSTRACION FILATELICA' en in de rand staat geschreven: 5 CENTIMOS / FRANQUEO VOLUNTARIO / A LA PATRIA / ESPAÑOLA.

Van de serie met 5 zegels kan ik nog vermelden dat het zegelbeeld de afmetingen heeft van 28 x 25 1/2 mm en dat de afdruk redelijk scherp is. Deze blauwe serie heb ik ook gezien in een iets kleinere uitvoering met een veel vager beeld, waarbij het zegelbeeld 25 1/2 x 23 mm beliep. Tenslotte is mij bekend dat de serie ook in het rood is gedrukt. Ik ken geen postaal gebruik van deze zegels als bijfrankering.

Volgens de experts (o.a. Shelley) is vooral het eerste hier genoemde label schaars. Maar tot dusverre heb ik in geen enkel boek of catalogus iets gevonden over deze (of andere) Spaans-Amerikaanse oorlogs vignetten.

Mijn vraag aan u is al duidelijk: weet iemand van u wellicht meer over de

Spaans-Amerikaanse Oorlogs vignetten uit 1898/1899 en/of in het bijzonder over de hierboven genoemde stukken? Beschikt u over literatuur over dit onderwerp waarvan ik een copie mag maken of weet u waar ik dit kan kopen? Wie kan mij verder op weg helpen met deze oorlogs vignetten?

Uw schriftelijke of telefonische reactie wordt zeer op prijs gesteld en eventuele kosten worden vergoed!

Hans Vinkenborg

DIVERSEN

Indien u vorig jaar een EDIFIL catalogus gekocht heeft dan is het u vast niet ontgaan dat daarop een nummer gedrukt is waarmee u meedingt in de jaarlijkse loterij van de uitgever. De uitslag van de trekking voor de loterij over 1997 is als volgt:

- lot 44411: een FIAT Bravo;
- lot 16141: zegel Ed.nr.. 1083;
- lot 26442: zegels Ed.nr. 1015/6;
- lot 77487: zegels Ed.nr. 531/565;
- lot 69572: zegels Ed.nr. 1092/01 en 1106/15;
- lot 38511: zegels Ed.nr. 402/433;
- lot 09947: zegels Ed.nr. 695/725;
- lot 09546: luxe Unificado catalogi I t/m III;
- lot 23617: cat. Spanje + kol. + CD Rom Spanje;
- lot 52609: EDIFIL album na 1950 + cat. Spanje;
- lot 12680: EDIFIL album voor 1950 + cat. Spanje;
- lot 25688: EDIFIL album na 1975 + cat. Spanje.

Prijswinnaars kunnen tot 31-10-1997 contact opnemen met EDIFIL SA, Apartado 14.611, 28080 Madrid, Spanje, of per telefoon/fax op nummer: 00.34.1.366.4271 / 00.34.1.366.4821.

CENTENARIO DEL '98

Onder deze titel wordt begin December aanstaande in Madrid met een

grote tentoonstelling herdacht dat Spanje in 1898, na de oorlog met de Verenigde Staten, o.a. haar overzeese koloniën Cuba, Puerto Rico en Filippijnen verloor. Zoals in de tentoonstelling van 1996 de herdenking van de 60ste verjaardag van het uitbreken van de Burgeroorlog centraal stond, zo staat dit jaar de 100-jarige herdenking centraal van het verlies in 1898 van de genoemde koloniën.

De korte maar hevige oorlog die vooral in Cuba is gestreden laat tot de dag van vandaag een diep gevoel van frustratie onder de Spanjaarden na.

Op de tentoonstelling zullen collecties getoond worden die in het bijzonder gewijd zijn aan:

- zeepost tussen Spanje en de koloniën,
- pre-filatolie van Cuba, Puerto Rico en Filippijnen,
- zegels en postgeschiedenis van deze koloniën,
- emissies van het Revolutionair Verzet in Cuba en de Filippijnen,
- de voorlopige uitgaven van 'Puerto Principe',
- patriottische brieven van tijdens de bezetting door USA in 1898,
- afstempelingen van de USA postagentschappen tijdens de bezetting,
- brieven van soldaten tijdens de strijd,
- Spaanse militaire afstempelingen tijdens deze oorlog,
- zegels van de USA bezetters,
- officiële en niet-officiële oorlogs hulp/nooduitgiften van Spanje.

Zoals gebruikelijk zullen op de tentoonstelling ook handelarenstands aanwezig zijn terwijl uitgebreid aandacht wordt geschonken aan de (filatelistische-) literatuur die over de koloniën en over deze oorlogen sindsdien is verschenen. Indien uw verzameling (mede-) deze koloniën omvat lijkt ons een bezoek aan de tentoonstelling buitengewoon aan te raden. Voor de data en de lokatie van de tentoonstelling verwijs ik u graag naar de AGENDA, elders in dit blad.

INLEGVEL IBERIA APRIL '97

In de bijeenkomst van April jl. in Utrecht is melding gemaakt van het ontbreken van 1 gehele bladzijde in het artikel met de boekbespreking door Hans Vinkenburg van het boek: "Estudio sobre la primera emision postal de Antillas Espanoles". De ontbrekende bladzijde is tijdens de vergadering aan de aanwezige leden uitgereikt. De bladzijde heeft als nummer 34a en dient te worden tussengevoegd na bladzijde 34. Als u als

bijlage bij dit blad of tijdens de vorige bijeenkomst nog geen exemplaar van dit inlegvel heeft ontvangen dan kunt u contact opnemen met Frits van Beekum of het secretariaat.

ABONNEMENT SPAANSE NIEUWE UITGIFTEN

Zoals velen van u uit eigen ervaring weten verzorgt de Spaanse Filatelistische Dienst (de 'Correos') sinds jaren een nieuwtjesdienst die vooral qua kosten zeer gunstig afsteekt bij een soortgelijke service via het reguliere handelaren-circuit. Toch is ons uit vragen van leden duidelijk geworden dat er een aantal leden zijn die nog geen gebruik maken van deze service omdat zij niet weten hoe het werkt, wat mogelijk is en hoe men in contact komt met deze dienst. Speciaal voor deze leden dienen de navolgende opmerkingen.

Het complete adres waarmee u contact moet opnemen luidt:

Correos y Telegrafos,
Servicio Filatelico Internacional,
Palacio de Comunicaciones
28070 MADRID, Spanje.

De kosten van het abonnement moeten bij vooruitbetaling worden voldaan. De eenvoudigste en goedkoopste manier om de kosten te voldoen is door af en toe een ingevulde en getekende Eurocheque in pesetas aan de Correos toe te sturen (maar een bank of giro overschrijving of een Int. Postal Money Order kan natuurlijk ook). Na inning stort de Correos het geld op een rekening op uw naam waarop de kosten van elke volgende zending worden afgeboekt. Dit saldo dient steeds tenminste PTA 1.000 te bedragen om zeker te zijn dat het saldo voldoende is voor de volgende zending. Bij iedere zending is een overzicht bijgesloten waarop het verloop van uw saldo is te volgen.

Het bedrag van de nota wordt alleen verhoogd met 3% voor afhandelingskosten; er worden geen portokosten of andere opslagen aan u doorberekend. U ontvangt 6 zendingen per jaar van het materiaal waarop u geabonneerd bent. Op het inschrijvingsformulier kunt u aangeven welke categorieën in uw abonnement moeten worden opgenomen, waarbij u o.m.

kunt kiezen uit de emissies van Spanje, Spaans Andorra en/of Guinea, blokjes, automaatboekjes, Europa 'eerste dag' enveloppen, briefkaarten en luchtpostenveloppen. Het zegelmateriaal kan zowel postfris als gestempeld worden verkregen.

Een abonnement kan te allen tijde ingaan en alle correspondentie ontvangt u in 4 talen (Spaans, Engels, Frans, Duits). Jaarlijks ontvangt u een compleet emissie overzicht en bij elke zending ontvangt u van elke emissie een fraaie veelkleurige brochure met een technische beschrijving, achtergronden van het ontwerp, etc.

Daarnaast ontvangt u af en toe geheel vrijblijvend aanbiedingen voor bijzonderheden die u buiten het normale abonnement om kunt bestellen, b.v. bijzondere automaatstroken, oude emissies, etc. Indien u in deze uitstekend werkende service bent geïnteresseerd dient u een aanvraagformulier op het bovenstaande adres aan te vragen.

CATALOGO HISTORICO POSTAL DE CUBA (1855 - 1898)

AUTEUR: Jose Ignacio Abreu Perez, Matanzas, Cuba.

Uitgegeven in 1996 namens de Federacion Espanola de Sociedades Filatelicas (FESOFI) te Madrid in de reeks: 'Coleccion cuadernos de filatelia' nr. 7.

DOEKBESPREKING DOOR: J.A. Vinkenborg

Zelden heeft het mij zoveel moeite gekost om een boek te kopen als in dit geval want het boek dat ik deze keer zal bespreken is niet te koop in de winkels in Spanje of elders en het heeft geen ISBN bestelnummer. Dit boek is door de Spaanse Bond (FESOFI) vorig najaar uitgegeven en het blijft mij onduidelijk waar het te verkrijgen is. Pas na vele brieven (die aanvankelijk niet beantwoord werden) is het mij gelukt dit boek te bemachtigen en nadat ik alle voorafgaande vergeefse pogingen had uitgelegd, stuurde men mij (met hun excuses voor het ongemak) een gratis geschenkexemplaar. Voor zover ik weet is het overigens wel in de Bondsbibliotheek in Baarn te leen te krijgen en daarom is een bespreking toch nuttig.

Het boek is in de Spaanse taal geschreven en is in feite geen catalogus, alhoewel de naam zulks doet vermoeden: het bevat namelijk geen

schaarsteaanduidingen of prijsnoteringen. Het boek is in 1996 uitgegeven ter gelegenheid van de Espamer tentoonstelling te Sevilla, telt 255 pagina's en het is gedrukt op mooi wit glanspapier. Het heeft zeer veel afbeeldingen in zwart/wit en sommige in full-colour; enige logica heb ik daarbij niet gevonden. De Cubaanse schrijver, waar ik tot dusverre niet eerder van had gehoord, heeft echter een buitengewoon fraai werk geleverd dat is gebaseerd op eerdere werken van de welbekende Jose Luis Guerra Aguiar en vele anderen.

In dit boek komen alle opeenvolgende emissies van de Spaanse Antillen en Cuba vanaf 1055 aan de orde, waarbij de eerste emissies (de zegels met Isabel II) het meest uitgebreid worden besproken; aan de orde komen o.m. drukvariateiten, posities op de plaat, verschillende watermerken, de Y 1/4 opdrukken en varieteiten, postale vervalsingen en het niet-Cubaanse gebruik. De specifieke emissies voor Puerto Rico ontbreken.

Aan iedere emissie wordt een hoofdstuk besteed en aan de hand van zeer veel afbeeldingen (zowel foto's als tekeningen) wordt getoond welke afstempelingen op elke emissie bekend zijn. Dit feit vormt dan ook de kern van het boek. In totaal worden maar liefst ruim 400 stempelafbeeldingen getoond, waarvan bekend is dat ze zijn gebruikt in de Spaanse Antillen. Ook indien b.v. van een Cubaanse emissie bekend is dat deze elders gebruikt is, b.v. in Puerto Rico of in de Filipijnen (omdat dit is aangetoond met foto's of fotocopies), dan wordt dit gemeld en waar mogelijk getoond.

Het onderhavige boek geeft het meest complete overzicht van bekende afstempelingen per emissie dat ik ken en het vormt tegelijkertijd het meest complete naslagwerk van afstempelingen uit deze periode. Omdat de verschillende stempels olopend zijn genummerd zou dit boek tevens goed dienst kunnen doen als referentie voor stempels in veilingcatalogi, e.d.

Naast de afstempelingen worden bij iedere emissie ook de overige bijzonderheden gemeld die bekend zijn, zoals kleurvariateiten, plaatfouten, drukafwijkingen, bisectado's, foto's van de zegels op poststukken, aangetoond fiscaal gebruik van de zegels, alle verschillende bekende typen vervalsingen etc. In sommige gevallen worden ook nog verdere bijzonderheden vermeld van bepaalde emissies, b.v. bij de eerste Isabel II zegels die gebruikt zijn tijdens de militaire 'expedities' van generaal Prim naar Mexico en de bezetting van de Dominicaanse Republiek. Ook zijn secties gewijd aan de opstand in Spanje tegen koningin Isabel II van rond 1868/69 (wat leidde tot de bekende opdrukken 'Habilitado por la Nacion') en aan de verschillende revoluties in Cuba, waaronder de 'Tienjarige

Oorlog' tegen de Spaanse overheersers van rond 1870 (die leidde tot de afschaffing van de slavernij) en die van de jaren 1895/98 (die leidde tot het verlies van de koloniën).

Naast alle genoemde emissies wordt eveneens aandacht besteed aan de 'Telegrafos' emissies, briefkaarten (minder diepgaand), posttarieven van 1855 tot 1899 en aan officiële stempels die in gebruik waren bij overheidsdiensten, legereenheden e.d. (niet compleet) en bij Britse en Franse postagentschappen (idem). En ondanks het feit dat de schrijver heeft geprobeerd op zoveel verschillende terreinen tegelijkertijd zo compleet mogelijk te zijn, kan ik mij niet weerhouden van het maken van nog enkele kritische opmerkingen:

- het wordt niet duidelijk waarom de schrijver de zegels een nummering heeft gegeven die afwijkt van de Edifil standaard; het maakt het boek als naslagwerk onnodig onhandig;
- niet alle bekende Spaanse afstempelingen op Cubaanise zegels, vooral op de vroegste emissies, worden getoond;
- bij de 'Telegrafos' zegels worden plotseling in het geheel geen afstempelingen meer getoond, zelfs niet de meest voorkomende; ook wordt geen melding gemaakt van de verschillende telegraafperforaties (rond gat, driehoek, etc.);
- bijzondere opdrukken, zoals de 'Ministerio de Ultramar' en de 'Muestra' opdrukken ontbreken;
- er wordt geen aandacht besteed aan proefdi-ukkei-, maculaturas, etc.

Maar het zou verkeerd zijn als u hieruit de conclusie zou trekken dat dit boek om deze redenen niet zeer de moeite waard is. Het is zondermeer het meest omvangrijke naslagwerk voor afstempelingen en de hoeveelheid interessante foto's en afbeeldingen is groter dan waar ook eerder is gepubliceerd. Juist ook vanwege deze afbeeldingen kan de taalbarriere die voor sommigen een hindernis is vrij gemakkelijk worden overwonnen. Het boek heeft uitgebreide internationale belangstelling ondervonden en de recenties zijn in alle gevallen zeer positief.

Zoals ik al in de inleiding meldde is de verkrijgbaarheid beperkt; geïnteresseerden kunnen proberen een exemplaar te bestellen bij het secretariaat van de FESOFI, Mayor 15, 34001 Palencia, Espana. Helaas spreekt men geen woord Engels en een lange adem is vereist.

Hans Vinkenborg

De Cervantes-zegel

De redactie heeft een brief ontvangen van de heer A. Nauta met navolgende probleem :

"Onlangs ontving ik een brief uit Spanje gefrankeerd met automaatzegel, type Cervantes, kleur geel.

Bij het afweken volgens door mij altijd toegepaste methode nl. met lauw rotterdams leidingwater bleek de gele drukinkt niet waterbestendig te zijn. Ook de gom loste niet op.

Ik zou graag van u vernemen, of u ook van andere verzamelaars met soortgelijke ervaringen heeft gehoord."

Wie van onze leden heeft de zelfde ervaring en heeft de oplossing voor dit probleem gevonden.
Gaarne uw reactie aan de redactie.

"Dubbele lezing"

In dit onderwerp inzake postale afstempelingen van Portugal komt een probleem naar voren dat nog niet geheel is opgelost. Wij bedoelen de afstempelingen waarvan men het nummer op tweeërlei wijze kan lezen: de 6/9, 66/99, 68/89 en 86/98. De identificatie van de twee eerste paren afstempelingen is volkomen onmogelijk op de aangebrachte zegels, gezien het feit dat deze afstempelingen geen enkele aanwijzing bevatten over de juiste manier van lezen. Moeilijkheden met de interpretatie van de twee laatste afstempelingen komen slechts sporadisch voor.

Van het paar 6/9 kunnen wij alleen de afstempeling identificeren met 11 strepen/balken van het zogenaamde '3/5/3' type, afkomstig van nummer '6', Alenquer.

Van het tweede paar kennen wij slechts de afstempeling nummer '66', Moutalegre, met 20 balken van het zogenaamde '6/8/6' type en de afstempeling nummer '99', Soure, met 11 balken het zogenaamde '4/3/4' type.

Wat betreft het paar 68/89 bestaat geen enkele moeilijkheid van lezing bij de bekende types vanwege de ongelijkheid van 2 segmenten van het

nummer '8'.

Het ligt in geringe mate bij het 86/98. Dankzij dezelfde ongelijkheid van de '8' is de identificatie van nummer '98' met 20 of 11 balken van nummer '86' met 20 balken gemakkelijk. De enige twijfel betreft de afstempeling van 86/98 bij de '4/3/4' typen

(zie afbeelding) waarvan het nummer, door de gelijkheid van de twee segmenten van het nummer '8', op twee manieren gelezen kan worden.

Na de 'vorm-overschrijving' van de afstempelingen van de eerste posthervorming, lijkt

ons nuttig de chronologische orde te bestuderen. De afstempeling met 20 balken, van 1853, en die gebruikt moeten zijn in alle postdistricten, (aangegeven in de Núcleo-catalogus) bleef in gebruik tot 1857. In enkele minder drukke poststations, echter, bleek de primitieve afstempeling in gebruik tot 1869 zonder opmerkelijke slijtage. In dit geval gaat het om de afstempelingen met nummers 58, 62, 68, 69 en 72 en natuurlijk verder nog andere zeldzame nummers waarvan onvoldoende documentatie voor handen is.

In 1857 werd de afstempeling met 20 balken vervangen - in bijna alle postdistricten - door de afstempeling met 11 balken. Eerst verscheen het '3/5/3' type die slechts bekend zijn in ongeveer 30 poststations (zie IBERIA van januari 1995, nummer 31)..

De oudste ons bekend is de nummer '1' van Lisboa van juni 1857, gevolgd in het zelfde jaar door nummer '102', Viana de Castelo, en nummer 112, Viseu.

Het '4/3/4' type, gebruikt in vrijwel het gehele land, kwam een jaar later. Van januari 1858 zijn de eerste ons bekende exemplaren, op brieven verzonden uit Valença en Tamego, met de afstempelingen respectievelijk 110 en 121. In het algemeen kan men stellen dat de afstempeling met 20 balken plaats maakte voor één van de twee types afstempelingen met 11 balken. Echter werden beide types met 11 balken gebruikt in de stations met grote drukte: 50,56, 71, 77, 112, 136, 159, 166, 170, 176, 192, 208. U ziet dat het hier gaat om 8 van de 10 centrale stations. De administraties van Lisboa en Porto maakten geen gebruik van het stempeltype '4/3/4' en alleen in Lisboa werd het type '5/3/5' gedurende één jaar toegepast.

In juni 1858 begon men in Lisboa en Porto met het gebruik van de ronde puntafstempeling en wel tot 1869.

De Postdistricten die na 1853 werden opgericht werden voorzien van afstempelingen die op het moment van hun ontstaan werden gebruikt. De districten '220' en '221' kenden nog varianten van de primitieve

afstempelingen (met 15 en 16 balken) en gebruikten vervolgens de types '3/5/3' en '4/3/4'.

Alle districten met de nummers 222 tot 230, opgericht na 1858 gebruikten dus alleen de afstempeling '4/3/4'.

De vierkante afstempelingen, die gebruikt werden in de ambulante postdienst 'Lisboa - Badajoz' en van kracht is geworden door de wet van 11 juli 1863, begonnen pas te functioneren begin 1867.

Eind 1867 werden deze afstempelingen niet meer gebruikt om vervolgens in 1869 opnieuw te worden ingesteld.

De vierkante afstempeling werd nog gebruikt voor het ongeldig maken van de 5 en 25 Reis zegels van D. Carlos I die vanaf 1892 circuleerden.

De ronde afstempelingen met balken of punten verdwenen rond juni/juli 1869, dat wil zeggen aan de vooravond van de tweede posthervorming op 12 november 1869.

De ronde afstempelingen werden als eerste vervangen door de ovale stempels met balken, die van Braga, Guimaraes, Caminha, Aveiro en Figuera da Foz, in augustus en september 1869.

De Posterijen van Lisboa en Porto bleven de puntafstempelingen gebruiken tot tenminste november 1869.

Jan van Gerwen en Frits van Beekum

"Summer Meeting PPS"

Ondergetekende werd door zijn vriend Dave Davies, voorzitter van onze zustervereniging in Engeland de PPS (Portuguese Philatelic Society), uitgenodigd om de zogenaamde zomer-bijeenkomst van deze vereniging bij te wonen.

Ondanks zijn korte verblijf - van vrijdag 8 tot maandag 11 augustus - was deze bijeenkomst zeer de moeite waard. Ondergetekende dacht al veel van Portugal en haar koloniën af te weten, maar in dit week-end heeft hij weer veel bijgeleerd en veel uniek materiaal gezien (Men is nooit te oud om iets te leren).

De bijeenkomst duurt in feite twee dagen. Zaterdag een informeel samenzijn, waarbij 'ruim' gegeten en gedronken werd.

Zondag is de 'echte' bijeenkomst, waarbij ieder lid van de vereniging iets verteld over zijn verzamelgebied (volgende keer moet ondergetekende er ook aan geloven: in het Engels!). O.a werd getoond :

proeven van Comp.^a de Moçambique;

brieven van Cabo Verde (vanaf het begin! Dus ook Kroon-zegels);

Censuurpost Eerste Wereld Oorlog;

Fiscaal-zegels, inclusief 'toeslag' op brieven;
Luchtpostbrieven etc.

Het interessante is, dat ieder lid iets laat zien wat nog niet bij iedereen bekend is. En ieder aanwezig lid deed dit met veel enthousiasme! Moeten wij in onze vereniging ook naar streven.

Ik moest helaas constateren dat onze engelse zustervereniging een stuk verder is - filatelistisch gezien - dan onze vereniging. Daar wordt door ieder lid iets onderzocht en iets nieuws getoond. Dus, bij onze volgende bijeenkomst kunt u ook iets van uw studie/onderzoek iets laten zien (graag zelfs).

Bij de volgende "Summer Meeting" in Engeland ben ik weer van de partij. Wie gaat mee!!

Frits van Beekum

Kempen-Phila '97

Kempen-Phila '97 komt eraan en wel van 24 oktober tot en met 26 oktober 1997 (zie de advertentie). Onze vereniging heeft tijdens deze postzegeltentoonstelling een bijzondere bijeenkomst, op **25 oktober** (in verband met ons 10-jarig jubileum). Tijdens deze gelegenheid tonen enkele leden van onze vereniging in ongeveer 20 kaders interessante collecties van Spanje en Portugal. Ook zal een stand aanwezig zijn om onze vereniging te promoten. **Wie wil ons daarbij helpen!** Voor verdere informatie kunt u terecht bij Frits van Beekum.